

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročinino in oznanila (insertate) prejema uredništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 90.

V Ljubljani, v četrtek 20. aprila 1893.

Letnik XXI.

Deželni zbor kranjski.

Danes ob 10. uri popoldne sošel se je v redni dvorani deželni zbor k nadaljevanju zasedanja, oziroma k šesti seji.

Deželni glavar Detela otvori sejo govoreč: Visoki deželni zbor!

Z Najvišjem cesarskim patentom z dne 26. marca je sklican deželni zbor vojvodine Kranjske na današnji dan, da nadaljuje svoje dne 27. septembra lanskega leta pretrgano zasedanje.

Pozdravljam uljudno gospode deželne poslance, kateri so se tu zbrali k parlamentarnemu delovanju, konstatujem sklepčnost visoke zbornice ter otvarjam sejo.

Danes mi je čast predstavljati visoki zbornici voditelja c. kr. deželne vlade gosp. dvornega svetnika barona Heina.

Dovoljujem si pozdravljati Vas, visokočastiti gospod dvorni svetnik, v imenu deželnega zastopa uljudno in spoštljivo, ter Vas prositi, da blagohotno podpirate delovanje deželnega zbora ter pospešujete v Vašem delokrogu korist in blagor kranjske dežele.

Nemški nadaljeval: Prepričan sem, da mi visoka zbornica pritrjuje, ako temu pozdravu pridevam še odkritosrčno željo, da bi bilo Vaše uradno službovanje deželi na blagor, Vam pa visokočastiti gospod dvorni svetnik k radostnemu zadoščenju.

Dvorni svetnik baron Hein odgovarja nemški, da je bil od presvetlega cesarja imenovan za voditelja deželne vlade kranjske in da si šteje v posebno čast, gospode poslance v imenu vlade najtopleje pozdravljati. On bode z največjim zanimanjem sledil razpravam deželnega zbora in z vso močjo pospeševal deželne koristi. Slovenski nadaljeval: zagotavlja, da je korist in blagor dežele vsikdar c) in konec deželne vlade, vodilo njegovo

pa stroga pravica in objektivnost. (Dobro, dobro!)

Potem se zahvaljuje gosp. baron še gosp. dež. glavarju za njegov prijazen pozdrav in ga zagotavlja svoje najkrepkejšo podporo.

Za njim poprime besedo še enkrat gosp. dež. glavar, govoreč:

„Za prijazne besede in dobrohotno obljubo se Vam, visokočastiti gospod dvorni svetnik, v imenu deželnega zastopa uljudno zahvaljujem. Bodite uverjeni, da Vam bo za postopanje, kakor ste ga označili, d. žela kranjska vedno hvaležna.“

„Čut hvaležnosti me danes tudi napotuje, da se spominjam bivšega deželnega predsednika, gospoda barona Winklerja, kateri je pri naši tadnji seji tukaj še zastopal visoko vlado.“

„Ne bom opisaval na drobno njegovih velikih zaslug za našo deželo, vsaj so zapisane v hvaležnih srcih Slovencev. (Tako je! Dobro, dobro!) Vam, gospodom poslancem, je pa tudi dobro znano, kako marljivo in uspešno je sodeloval v deželnem zboru. Postavil si je trajni častni spomenik v deželnem zakoniku, pri katerem je tako izborni sodeloval in mu zlasti priskrbel vzorni slovenski tekst. (Dobro, dobro!) Gospod baron Winkler je bil dobrohoten, ljubeznjiv in uljuden proti vsakemu, kateri je z njim občeval, in si tako pridobil splošno simpatijo v deželi. (Tako je! Dobro!) Uverjen sem, da bo visoki deželni zbor meni pritrnil, če predlagam, da mu visoka zbornica izreče zahvalo (Živahno odobranje!) za njegovo zaslužno delovanje naši deželi ter me pooblašča, da mu to naznanjam. (Dobro, dobro!)“

Potem tajnik Pfeiffer prečita zapisnik pete seje, ki se odobruje. Po razdelitvi prošnji in vlogi naznanja deželni glavar, da sta se zaradi odsotnosti od današnje seje opravičila grof Auersperg, kateremu je umrla mati, in baron Svegely in da

sta dopusta prosila poslanca Mesar za nedoločen čas in poslanec Žitnik za pet dni. Prvi dopust brez ugovora dovoli deželni zbor, drugega deželni glavar. Potem so bile v prvem branju rešene in odsekom v pretresanje izročene naslednje točke dnevnega reda:

1. Poročilo o delovanju deželnega odbora v I. 1892 se izroči poročilnemu odseku, izvzemši §§ 3 in 6, ki sta se izročila upravnemu odseku.

2. Poročilo deželnega odbora o podporah za šolske zgradbe izročilo se je finančnemu odseku.

3. Vladna predloga z načrtom lovskega zakona in z načrtom zakona o potrebščinah za potrdbo in zaprisego stražnega osebja, postavljenega v varstvo zemljedelstva, izročila se je upravnemu odseku.

4. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži načrt zakona glede plačevanja stroškov za straže pri živinskih kužnih boleznih, izročilo se je upravnemu odseku.

5. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga prenarejeni načrt zakona o zagrabi hudournika Pišence pri Kranjski Gori, izročilo se je upravnemu odseku.

6. Poročilo deželnega odbora glede dovoljenja pokojnin začasnim okrožnim zdravnikom izročilo se je finančnemu odseku.

7. Poročilo deželnega odbora o trtni uši na Kranjskem izročilo se je upravnemu odseku.

8. Poročilo deželnega odbora o izvršitvi sklepov deželnega zbora z dne 24. novembra 1890. leta (XIV. seja) in 15. marca 1892. l. (IV. seja) točka II. k marg. št. 35 § 3. letnega poročila l. 1890/91. z načrtom novele k zakonu z dne 26. oktobra 1887. l., dež. zak. št. 2. 1888. l. (agrarški zakon), izročilo se je upravnemu odseku.

Zadnja točka dnevnega reda je bila volitev poročilnega odseka 7 členov, ki se je morala vršiti

LISTEK

Omika — kje si?

(Eliades.)

(Konec.)

Ali v javnem življenju, življenju narodov, tam se gojijo ideje! Kaj ne? Da, na jeziku so, vse vpije dandanes o prostosti, enakopravnosti, pravici. Strahú trepečejo nekateri narodi in njih zastopniki pred srednjeveško avtoriteto, hierarhijo in absolutizmom; danes odločujejo več ali manj sami svojo osodo, in kaj ima le njih zgodovina zabeleževati konec našega veka? Skandale na Francoskem, skandale v Italiji. O nekaterih parlamentih pa bi človek mislil, da imajo poseben patent za osebno psovaje in javno akrunjenje narodovih idealov. Zdi se pač vsem človeške dostojnosti neverredno kupčevanje s črnimi sužnji južne Afrike, z belimi svojimi evropskimi sodrugi pa bi nekateri narodi radi spočinjali istotako kruteči jim vzakonjene pravice, odganjajoči jih iz rodne zemlje. Toliko proslavljena humaniteta 19. stoletja — kje si?

Ali če se ta noče oglasiti, morebiti pa najdemo hitreje duševno izobraženost v ožjem pomenu besede. Da, duševna izobraženost je v resnici prodrila na marsikaterem polju tmimo prejšnjih stoletij, ali je, žalibog, ostala le napredek trezno proračunjenega razuma, ni segnila globlje, da bi olikala tudi druge

duševne moči, — in le tak napredek bi podaril človeštvu osrečevalno omiko.

Véde, ki vladajo današnji svet, so moralno ali indiferentne, ali pa mnogokrat kvarljive, ne sicer same na sebi, ker to ni mogoče, ali radi tega, ker po človeški čutnosti in prevzetnosti radi zagažajo na kriva pota.

Lessing je pisal: „Večni Bog, če mi ponudiš resnico v jedni roki, v desnici, hrepenenje po njej pa v levici, — z nebeško radostjo segnil bi po levici, kajti večna resnica, čista, kakršna je, — ni za človeka, blišči ga; ali marsikateri naravoslovec — filozof prav srednje mere prodaja ali še nedognane stvari, ali izrodke zmešanih svojih možganov za nezmojljivo resnico prostaku, — ta zavživa, pa pogubi si želodec, in ves organizem mu hira. V popularnih knjižicah je že romalo mnogo „učnega“ blaga med navadno, zlasti meščansko ljudstvo, in prouzročilo dosti zlega; zakaj tem potom nastajajo poluomikanci, pri katerih se resnica spreminja rada v grd nestvor, v himéro; prisegajo na vse, če je le tiskano, ako pa njim nočeš verjeti, pa ti odgovorijo: „Tako so govorili veleučeni gospodje, celó profesorji!“ Osobito vera ne more obstati pred sodnim stolom pameti takih poluomikancev: najbolj omikan se njim zdi isti, ki prav zaničljivo govori o verskih rečeh in je smatra vse za golo budalost. Saj še tako in jednako kritikovanje slišiš lahko med onimi najvišjimi stanovi, ki se vežbajo na vseučilišču in katere nazivamo radi „v obče izobražene“.

Ali tudi tukaj le „cum grano salis“! kajti če kdo pozná domače slovstvo, ali še kako tuje, govori precej spretno svojo materinščino, je izobražen; če pa mu teče jezik celó po francoski ali angleški, je „visoko izobražen mož“. Ne gledé na to, da še to davno niso vsi pogoji, katere sem stavil na prvo omiko, ne smemo iz gromade nakopičenega duševnega blaga kar hitro sklepati na resnično „vsestransko izobraženost“; obilica tvarine ni sama odločilna, ampak tudi njena kakovost, osobito dandanes, ko so véde narastle tako mogočno, da jih jednemu samemu ni moči nadvladati. Zato so se razdelile duševne moči in vsak si voli že za časa svojih študij zgolj jedno stroko, pa se prevestno mnogokrat ogiblje vsaki drugi. Ali ker so véde v ozki zvezi med seboj, se lahko zgodi, da dobi človek jako jednostransko sodbo; po tem takem je sploh skoro nemogoče dandanes komu pripisovati vsestransko izobraženost duševno. Pač pa imamo védo, ki bi i dandanes vezala tesno vse druge véde med seboj, to je filozofija, s katero človek lahko obravnava vsa polja; vsak posameznik bi mogel po strogo logičnih pravilih globlje prodréti v svojo védo in pojedine njene dele spajati v notranjo zvezo. Dasi se filozofiji očita, da maha le po zraku (kar bi veljalo najprej še o meta-fiziki), rodila bi nam vendar, boljše gojena, več misliteljev in značajnih mož. Stari narodi in narodi srednjega veka si še misliti niso mogli izobraženca, ki bi ne bil zajedno filozof, takrat je bila filozofija kraljica, a dandanes so jo

dvakrat. Pri prvi volitvi pobral je namreč sluga sam po sebi tudi volilne listke peterih poslancev, ki jih pri današnji seji ni bilo. Zarad tega je bila prva volitev neveljavna. V drugič je bilo oddanih 26 glasov in so bili izvoljeni gospodje: Grasselli (načelnik), Klein, Lavrenčič, Ogorelec, Stegnar, Langer (nač. namestnik) in baron Wurzbach. Ob 1/2 12 uri dopoldne je bila seja končana in prihodnja seja napovedana za torek 25. t. m.

Precej po seji zborovala sta finančni in upravni odsek, da sta razdelila raznim poročevalcem danes v prvem branji rešene predloge.

Zakaj zahtevamo katoličani versko šolo?

(Konec.)

Verska šola pa ima, kakor vsaka reč, tudi mnogo nasprotnikov. Jaz pa pravim, kdor verski šoli nasprotuje, ni dober kristijan, in kdor se za versko šolo ne poteguje, ni dober katoličan! Če kdo trdi, da je dober kristijan, pa o veri v šoli noče nič slišati, je vendar-le čudno!

Ravno v šoli je še zlasti treba trdnega, vernega prepričevanja in poučevanja; človek ne sme biti samo takrat kristijan, kadar je pri pridgi, temveč še posebno v šoli, ker kakršna je šola, tak bo pa tudi prihodnji zarod, veren ali pa neveren. Med verskimi vsemarnicami ali brezverci je pa hudo živeti v tej solzni dolini!

Sad nove brezverske šole se pa tudi že sedaj vidi zlasti po mestih. Dijaki srednjih šol, pa tudi manjši, so le redki, ki jih srečaš razkrite, ko zvoní angeljevo češčenje; molitev se jim zdi od več, ali pa še sramota! — Zato pa tudi liberalci in brezverci sami že obsojajo brezversko šolo, poslušajte kako: Gorjé, ako se v kaki šoli opusti verski nauk, nesrečni taki učenci! (Lambert.)

Sola brez duhovnika je setev za ječe. (Tamaseo.) Vskatera uprava odgojstva, ki ni na vero zastavljena, se bode hitro podrla. (De Maistre.)

Sola, v kateri se deva vera na poslednje mesto, je škodljiva naprava. (Gladstone.)

Verski nauk v šolah je dandanašnji bolj potreben kot kedaj. (Viktor Hugo.)

Sola brez Boga je vrtoglavnost. (Gazz. d. Italia.)

Pred sodnije bi morali gnati tiste stariše, ki dajejo otroke v šole, nad katerih vrati je napis: Tukaj se vera ne uči! (Viktor Hugo.)

Očita se vlasti nam duhovnikom, da hočemo z versko šolo vse zopet nazaj potisniti v temo, v mračnajaštvo in nazadnjaštvo. Kolikor besedij, toliko lažij in budalostij! Kolikorkrat se je to govorilo in pisalo, — in kolikorkrat se bo še govorilo in tiskalo, toliko lažij in budalostij je bilo, — in bo še izgovorjenih in tiskanih!

Predragi! Mi katoličani smo trdnega prepričanja, da nam je v Kristusu, kot včlovečeni besedi božji, izšla prava luč in resnica. Kristus pa se je sedaj odtegnil našim umrljivim očem. Postavil pa

skoro pahuile iz njenega prestola posamezne vede, pa nobena izmed njih ne more zavzemati onega stališča zmagovito in ob jednem blagoslovno. Pač, zmagovito morebiti zvonec nosijo naravoslovne vede, ali pa tudi vedno blagoslovno?

Skupen pogled po vsi omiki 19. veka! Z nekakim pomilovanjem se ozirajo izobraženci današnjega časa n. pr. na srednji vek kot dōbo zmot, nevednosti, tmīne, — ne vēm, ali popolnoma opravičeni. V srednjem veku vladala je globoka vernost, danes je skoro ni; vede niso cvetele, kakor zdaj, ali pa so narodi v svoji skupini tako nezmerno bolj srečni danes, ko svet trepeče pod stroji in se prestoli majajo pred anarhisti?

Lep je razvoj današnjih časov, narodi so si veliko pridobili, namesto prejšnje otrplenosti uživajo življenje, daleč, globoko v ljudske slojeve je prodrla luč splošne prosvete in razsvitlja čim lepše, čim jasneje. Pa luč tudi zažiga. Dandanes vse dela, ali pa tudi vse moli? Zato se meni v obče — v obče pravim — naš vek ne zdi vzgleden, ker so ga mo-gočni duševni vapehi zaslepili, ker je srce daroval popolnoma glavi, naravnost naravi. Da, napredek, ali jednostranski napredek, „srce je prazno, srečno ni“; zato ni harmonije v godbi svetovni, da govorim s starim Pythagorom, ampak disharmonija je, ki pa noče ugajati muzikalnim ušesom. Želim: Naj bode luč!

je mesto sebe namestnico, kateri naprej živi s svojim naukom in milostmi, — in ta je sv. cerkev! Tudi to trdno verujemo! V sv. cerkvi živi torej Kristus najprej s svojo lučjo, s svojo resnico! Če torej mi pravimo, naj bodo vsi šolski nauki na podlagi naukov sv. cerkve, na podlagi nespremenljivih naukov Kristusovih, se pač ne more reči: šolo tirati v temo, v nevednost, v mračnajaštvo; pač pa tirajo človeštvo v paganstvo, v mračnajaštvo tisti modrijani, — če jim to ime sploh gre, — ki pravijo, da se je človek prelevil iz opice, ki pravijo, da ni večnega plačila in kazni! Kdor trdi, da je verska šola same tepce in gumpce izredila, samega sebe po čeljustih bije, ker smo vsi iz stare šole. Potem smo tepci in gumpci in bati! Sicer pa vas spomnim slavnih imen, kakor so: Kopernik, Kepler, Newton, Ampère, Secchi, Laudon, Radecky itd., vsi slavni učenjaki iz stare šole, ki so ob svojem času — pa tudi še sedaj in bodo s svojo učenostjo in modrostjo svet razsvitljevali, — pa so bili verni in dobri kristijani! — Pa je že tako! Kakošnega verskega odpadnika izvlečemo iz prahu, ki je že pred kakimi 300 leti umrl, ta jim je vzgled in vzor najvišje učenosti; — Kristusa pa, ki je vogeljni kamen vse modrosti in učenosti, dandanašnji šolski zidarji komaj na šolski steni viseti pusté, in jim ni vzor najvišje vede in znanosti!

Očita se nam nadalje, da mi hočemo z versko šolo zopet gg. učitelje za svoje hlapce in mežnarje preustrojiti! S takimi hlapci bi bilo nam malo pomagano, sicer pa v resnici hlapci nikdar bili niso! Pa je zopet tudi res, da mora biti vsak človek višjim podložen in hlapec; če nočejo biti hlapci cerkve sedaj, pa morajo biti hlapci državi! — Če hočejo biti resnicoljubni, se tudi s sedanjo prostostjo ne morejo dosti hvaliti!

Pa tudi jim njihovega kruha ne zavidamo ne jest in ne kdo drugi izmed mojih tovarišev. Vsak delavec je svojega plačila vreden; in če je več posla in dela, mu tudi večja plača gre, zlasti pa tudi v sedanjih dneh denar manj zaleže, kakor nekda!

Očita se nam, da hočemo versko šolo iz častilakomnosti, da bi gospodarili! Naj verjame, kdor hoče, da ne jaz in ne kdo drugi iz mojega stanu si ne želi nadzornikove časti iz častilakomnosti! Meni in drugim duhovnikom je vsejedno, naj bo predsednik krajnega ali okrajnega šolskega sveta gospod „mesar“ ali gospod „špehar“ — samo to pa hočemo, da spoštuje vero, da je sam veren, in da tudi za to skrbi, da ima šola versko lice! — Pa dosti naj bo odgovora na take ali tem enake ugovore.

Mi smo se tukaj le iz tega namena skupaj zbrali, da bi katoliški stvari v vseh zadevah na noge pomagali; in tak namen bo imel tudi prihodnji veliki katoliški shod 30. in 31. avg. v Ljubljani; namen namreč: potezati se po postavni poti za katoliško mišljenje in delovanje v vseh zadevah in potrebah sedanjega stanja!

Sklenem torej z besedami: Verska navdušenost in srčnost naj prodira v vseh stanovih, vsaj smo in hočemo ostati verni katoličani, — verni sinovi sv. katoliške cerkve in katoliški Avstriji, iz srea udani podložni, zatoorej pa tudi na shodih pokažimo z mnogobrojnimi klici in udeleževanjem, kaj smo in kaj hočemo! Gotovo bomo sčasoma nekaj dobrega dosegli, — pa če bi tudi ne, vsaj lahko bomo rekli: Storili smo, kar je bilo v naših močeh!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. aprila.

Deželni zbori. Danes se je sešla cela vrsta deželnih zborov. Trije že zborujejo, galski se snide še le v ponedeljek, jeden je razpuščen in drugih šest se pa ni sklicalo, ker nimajo nujnega dela. V češkem deželnem zboru so se seje nekoliko pretrgale, kar sedaj odseki pripravljajo gradivo. Najvažnejše so razprave odseka za občinske in okrajne stvari, kar so se temu odseku izročile vse predloge o osnovi novih sodišč. Odsek je začel posvetovanja o teh predlogah. Staročehi so prigovarjali veleposestnike, da naj kar glasujejo za to, da se predloge zavrnejo. Veleposestniki in Nemci, ki imajo vkupé večino, so pa sklenili, da se preide v meritorično razpravo. Najbrž bode večina te predloge vsprejela, ker so predlagana sodišča v resnici potrebna. Zanje se je izrekel tudi deželni odbor. Staročehi sami so bili pripravljeni sprva zanje glasovati, ali zbal so se še le, ko so videli, da Mladočehi mislijo

to stvar porabiti za agitacije proti njim. Staročehski listi pa sedaj proti tem predlogam še skoro hujše pišejo, nego mladočehski.

Mladočehi so se jeli poganjati za prijateljstvo socialnih demokratov. Prvi korak v tem oziru je bil njih predlog, da se naj vpelje občno volilno pravo. Mi smo jedenkrat že omenili, da delavci dobro spoznavajo, da je ves predlog le mladočehska komedija. V nedeljo so pa šli Mladočehi prof. Masaryk, grof Kounic in pa dr. Koldinsky k socialnodemokratskemu shodu na Sofijski otok v Pragi, da tako delavcem pokažejo, kako se zanje zanimajo. Mladočehski vodje je pa niso dobro zadeli. Vpričo njih je rekel jeden govornikov, da on pride v dotiko z malimi kmeti in obrtniki, ali vsi pravijo, da je mladočehska politika le sleparija. Drugi je pa jim očital hinavščino. Gospodje se bodo sedaj pač dobro premislili, predno še pojdejo na kak tak shod. Ako bi bili malo bolj preudarni, bi bili morali vedeti, kako bodo vsprejeti. Socijalisti, ki hočejo prevreči sedanji družbeni red, se pač ne bodo navduševali za stranko, ki si je zgodovinske pravice zapisala v svoj program. Vsak razsoden človek mora to vedeti, le Mladočehom take stvari ne gredo v glavo.

Prevrat v Srbiji. Ministerski predsednik se je izjavil, da nova vlada ne bode nikakor nagovarjala nove skupščine, da naj toži prejšnje ministre zaradi rušenja ustave. Ravno tako tudi ne misli predlagati, da bi se tožil kak uradnik. Ako bi pa skupščina iz proste volje to sklenila, pa tudi vlada ne bode delala ovir. Pravosodju hoče pustiti popolnoma svobodno pot. Če je kdo rušil zakone, naj sam pred sodniki za to odgovarja. — V Belemgradu so že radikaleci zopet prevzeli mestno upravo. Nove volitve ni bilo, ker je državni svet tako ugovarjal postavnosti liberalnih volitev in je torej po zakonu prejšnje radikalno zastopstvo še veljavno. — Kralj Aleksander si je pridobil simpatije celo onega dela radikalcev, ki je dosej bil nasproten rodbini Obrenovičevi. Poslali so mu udanostno adresó, v kateri mu zagotavljajo, da hočejo premeniti dose-danjo politiko in popustiti vsako nasprotovanje vladajoči dinastiji. Kralj pa posebno odlikuje Garaš-nina. Vsprejel ga je zopet v avdijenci. To pač kaže, da v Belemgradu avstrijski vpliv vedno bolj narasča.

Nemiri v Bukarešti. V ponedeljek se je v zbornici začela razprava o vladni predlogi o občinskih prikladah. Ta predloga pa ni po volji obrtnikom, ker se bodo z njo jim naložila nova bremena. Opozicija je to nevoljo porabila in prebivalstvo nahuj-skala proti parlamentu in vladi. Še pred sejo se je nabralo pred zbornico veliko ljudi in izročila se je predsedniku prošnja, da naj zbornica premeni nekatere točke predloge. Predsednik je obljubil, da se bode po možnosti oziral na to peticijo. V zbornici je opozicija poskusila motiti posvetovanje, pa ni šlo. Predlagala je, da se vsa stvar odloži. Večina je pa sklenila, da se takoj nadalje razpravlja. Vse se je vršilo mirno. Ko je po seji se hotel peljati minister Carp domu, so nekateri jeli metati kamenje za vozom. Policija in žandarji so hitro razgnali ljudi, kateri so se pa kmalu zopet zbrali. Nekateri izgrezniki zlezli so na strehe in s streh kamnjali prebivalce. Vsled tega je bilo toliko policistov poškodovanih. Drugi ministri so šli peš domu mej razburjeno množico. Opozicija je očitvidno nameravala vprizoriti celo vstajo, pa se jej ni popolnoma posrečilo.

Revizija ustave v Belgiji. Po vsi državi je zopet mir in red, ko je zbornica vsprejela predlog, s katerim se prizna volilna pravica tudi delavcem, ki ne plačujejo nobenega davka. Po tem zakonu ima volilno pravico vsak Belgijec, ki je dopolnil 25. leto, vsaj jedno leto stanuje v kaki občini in ima vse državljanske pravice. Jeden glas več odda, kdor je dopolnil 35. leto, plačuje vsaj 5 frankov letnega davka in je oženjen ali vdovec z otroki; ravno tako ima jeden glas več tisti, ki je dopolnil 25. leto in ima posestvo vredno najmanj 2000 frankov, ali pa že dve leti 200 frankov dohodkov na državno dolžno knjigo ali državne zadolžnice pri deželni hranilnici. Ravno tako pravico imajo vsi tisti, ki so dovršili kako srednjo šolo ali pa imajo kako službo, za katero se zahteva dovršena gimnazija. Več kakor tri glasove pa ne bo mogel imeti nobeden volilec. Volitev bode pa obvezna. Delavci bodo sedaj imeli volilno pravico, ali vsled omejenih določeb se vendar ni bati, da bi v zbornici dobili večino.

Pomladni glasi. Posvečeni slovenski mladini. Tretji zvezek. Vredil Alojzij Stroj. Založili sotrudniki. Tiskala Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Z velikim veseljem poročamo o tej knjižici, da je izšla. Med inserati in na kratko med slovstvom jo je sicer naš list že priporočal, toda nihče, menimo, nam ne bo zameril, ako jo priporočamo še enkrat obširneje v „Slovenec“. Ne bomo pisali znanstvene ocene; ni je treba: knjižica sama noče biti učena, znanstvena, marveč pisana je za slovensko mladino, priprosto. Želeli bi, da jo mladina kmalu dobi v roke. Najbolje jo pač priporočamo, ako povemo ob kratkem, kako vsebino ima. V začetku sta dve pesmi g. Jos. Volca: „Pomladnim glasom“ in „Svetemu Očetu Leonu XIII.“ ob 50letnici škofovanja. V prvi pesmi naroča pesnik „Pomladnim glasom“ med drugim to-le:

Do — — — — —
Do mladosti slovenske vse zvenite,
Vedrite jo, učite in bliskite!

Ljubezen do Boga in domovine
Sadite ji globoko v srca mlada,
Ljubezen to hranite ji do groba,
Da nam bo mladost boljših časov nada;
Gorje po rodu, če mladini mine
Ljubezen do Boga in domovine! . . .

Pač lepa misel! Druga pesem, sonet, je za letos, kakor vsak vidi; kaj primerna je za deklamacijo o kaki Leonovi slavnosti. Brez dvoma z istim navdušenjem bo govoril mladi deklamovalec, kakor pesnik zadnjo kitico.

Predramite rodovi se nešteti,
Tesneje združiti vas ljubav z Očetom,
Molite zanj in kličite mu slavo!

Za pesmima sledi življenje sv. Očeta Leona XIII., popisano od g. Alojzija Stroja. Popisuje: 1. mlada leta, v katerih je Leona skrbna mati zasadila prvo kal globoke pobožnosti v srce, 2. kako se je učil v zavodu viterbskem pri oo. jezuitih, 3. kako je nadaljeval učenje, zlasti modroslovje, v Rimu, 4. bogoslovski leta, 5. izvemo, kako je opravljal vedno važnejše službe kot papežev poslanec, 6. njegovo plodovito delovanje, ko je bil v Peružiji škof nad 32 let (1846—1878), 7. izvolitev za papeža in njegovo neumorno prizadevanje za sveto cerkev, njegove okrožnice itd., 7. pisatelj slika Leona kot modrega vladarja svete cerkve, kako ga celo svetni vladarji povprašujejo za svet in razsodbo v preprih, 9. beremo o veselju vsega katoliškega sveta, ko je sveti oče praznoval svojo zlato mašo in ko letos praznuje 50letnico škofovsko. — Življenje je pisano prav zanimivo, ker je vpletel pisec med zgodovinske dogodke še druge ljubeznive prizore iz Leonovega življenja, kakor n. pr. ob koncu sprejem rimskih otrok (str. 29. nsl.) Sledi pesem: Mladini (zl. Jos. Volc) z zdravim jedrom:

Nikdar sadu ne bo rodila veja,
Če ni spomladni je krasotil cvet; . . .

V mladosti dneh poprimi se učenja,
Če hočeš biti vrl kedaj možak . . .

Str. 32—56 je povest: Rana smrt — pa dolgo življenje. Spisal Fr. Finžgar. Junak povesti je dijak Lojze; študiral je v Reki, boril se z uboštvom. Nekega dne reši Saro, edino hčerko bogate židinj, iz morja, kamor je bila padla, igraje se na obali.

Hvaležna mati mu ponudi stanovanje in hrano zastonj, dokler se bo učil. Lojze sprejme; ker je bil veren človek, pripovedoval je i Sari o katoliški veri, o Materi Božji, o Kristusu itd. Mati své in mu odpové stanovanje. Na to mora Lojze v vojske, v Bosno, leta 1878. Tam velikodušno odpusti svojemu nekdanjemu sovražniku, sošolecu Longinu, a prehladi se sam, pride domov, počasi hira in umrje. Še tisto poletje prideta na pokopališče, kjer je počival Lojze, dve ženski. Bili sta Sara in mati, ki sta se bili obe pokristijanili med tem časom. Značaj mladeniča Lojzeta je plemenit, povest ima zaviti v sebi mnogo lepih nauk, ki bodo vplivali blažilo. — V nebesih — pri sveti birmi, spisal Fr. Bleiweis. Tudi ta spis je nekaka povest, ki ima sicer prav navadno snov, a vendar ljubko pripovedano. V nekem kraju je bila napovedana birma. Francek in Micika, brat in sestra, se je zelo veselila, ker oba pojdetata takrat k birmanju. Naenkrat pa Francek zbolí nekaj dni pred birmo; v bolni ga obišče boter birmanski, tolažec ga, da bo pa v nebesih še lepšo birmo prejel, če umrje, ker ga bo Jezus obdal z nebesko svetlobo, v kateri bo gledal Boga samega. Francek se potolaži in umrje

ves srečen na dan svete birme, ko je sestrica bila v cerkvi.

Še eno pesem nahajamo v knjižici, namreč „Gozdni križ“, od istega pesnika, gospoda J. Volca. Unema mladino k ljubezni do križa, torej misel lepa, oblika pa je dovršena. — Zaklad v hruški je povestica, spisal J. Štrukelj. Vdova Orešnica in sinova: 13letni Tomaž in sedemletni Rok so glavne osebe v povesti. Stanovali so v koči ob veliki cesti, ki pelje iz Ljubljane na Gorenjsko.

Bili so zelo ubožni: Orešnica si je prislužila nekaj s tem, da je pomagala potiskati vozičke v klanec, pod katerim je stanovala. Nekoč najde Rok v votli hruški pred kočo zaklad, možno zlatega in srebrnega denarja. Orešnica povprašuje povsod, — a nihče se ne oglasi za gospodarja zaklada. Začela je torej denar rabiti. Kako je pa prišel v hruško? Pisatelj razlaga: O času kolere, leta 1855, je bežal Ljubljčan Pahič iz mesta, vzešši seboj denar. Pred ono kočo omaga, le toliko ima še moči, da spravi denar v votlo hruško; prenesó ga v kočo, kjer umrje. Orešnik, mož naše vdove, ki je stregel bolniku, sam zbolí in tudi umrje. O denarju ni nihče vedel, dokler ga ni našel Rok. Bil je za plačilo usmiljenim ljudem. Morda bi se bila povest s tem lahko končala. A pisatelj pripoveduje še dalje, da je ta denar koristil pridnemu Roku, škodoval pa lenemu Tomažu. Ob koncu je nauk: „Denar in nabrušen nož lahko v prid in škodo obrne!“

Slednjič vrsto spisov zaključuje otroška igra v dveh dejanjih: „Gospod iz Trsta“. Spis. A. Stroj. Priprave zánjo so neznatne, mogoče je torej, predstavljati jo. Vsebinska je bogata, morda prebogata, spominja na zmago pri Sisku leta 1593, torej pred 300 leti, na 50letnico papežev, in vrh tega ima še neko drugo snov, kako Bog vsako dobro delo poplača, če ne precej, pa pozneje. Cisto brez dejanja igra ni. Sad slavnosti je, da pošljejo pridnega učenca Cirila v šole, da se pripravlja za duhovski stan. Želimo, da bi vsaka šola vzgojila mnogo takih vrlih Cirilov!

Prezreti ne smemo, da ima knjižica na prvi strani lepo sliko Leonovo, tako da je res jubilejna. Tisek in vsa zunanja oprava je krasna, tiskovnih napak nismo opazili, jezik vedno pravilen. Knjigovez g. Bonač je broširanje oskrbel zelo lično, in ta knjižica stane nevezana samo 20 kr., vezana 30 kr.

H koncu to-le: Vsi spisi so več ali manj dovršeno lepi, a kažejo očito, da imajo pisatelji srce za našo mladino, in prepričani smo, da bodo napisali tudi dovršenejših spisov, ker se učé in vadijo. Podpirajmo jih, kupujé „Pomladne glase“! Zrtvujmo za mladino vse, vse, kar imamo: um, voljo, življenje, denar! Saj nam daje slavno vladajoči papež Leon v tem najkrasnejši izgled. On sam smatra kot najimenitnejši del svojega delovanja skrb za mladino, za šolo! Vedno se ponavlja v njegovih pismih zlata resnica: „Mladina je cvet človeštva, nada boljših časov; mladino odgojevati je toliko, kakor svet prenavljati!“ V pismu na angleške škofo z dné 27. novembra 1885 je pisal: „Ona krščanska popolnost, katero je Jezus Kristus po božjem sklepu prinesel človeštvu, začne kaliti in rasti le tedaj, če jej je dana podlaga v krščanski odgoji otrok“. Sedanja šola hoče mladini vcepiti le prav mnogo znanstvene izobrazbe, za odgojo pa se malo zméni. Da, z znanstveno, vednostno izobrazbo boste dobili mladih ljudi, ki bodo učeni; toda le odgoja vam bode dala poštenih in krepostnih državljanov. Ménimo, da bodo „Pomladni glasi“ tudi mrvico podpirali krščansko vzgojo. „Fiat applicatio“!

Liga + 11.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. aprila.

(Wolfvega slovensko-nemškega slovarja) tretji sešitek je izšel, obsegajoč besede „doskóčiti“ do „govorica“.

(Umrla) je, kakor se nam z Iga poroča, včeraj ob 6. uri zvečer v gradu gospa Hermína grofinja Anerspergova v 73. letu svojega življenja. Rajna je bila blaga gospa, posebno dobrotljiva do revežev. — Jutri bo pokopan v Ljubljani g. Jurij Justin, ki je bil znan daleč na okoli pod imenom „slepi Jurij“ ter je popravljal glasovirje in bil svoj čas organist v križevniški cerkvi. N. v m. p.!

(Česki romarji) pripeljali so se v torek sveder iz Prage na Dunaj. Vseh vkupe je 246. Včeraj dopoldne je bila slovesna sv. maša v cerkvi sv. Šte-

fana. Tehniški vodnik vlaku je g. dr. Russell z Dunaja, popotni maršal č. g. profesor Jan. Drozd, starosta svetovačavske založne v Pragi; vodnik in predstavljalec romarjev pred sv. očetom v Rimu je knez Zdenko Lobkovič. Med romarji se dalje nahaja grof Ferd. Chotek in mnogo duhovniških dostojanstvenikov. Prvotno je bilo ustanovljeno, da se bodo peljali preko Ljubljane in sinoči večerjali na tukajšnjem kolodvoru, a peljali so se po koroški železnici preko Beljaka-Trebiža na Pontabelj dalje na Laško v Rim.

(Domače bolnišnice) namerava graditi občina Loka pri Zidanem Mostu.

(Z Vrhniko) se nam poroča: Amerikomanija se je pričela tudi pri nas. Do letošnjega leta so odhajali v Ameriko z večine le „zapravljenčki“ in „falirančki“, katerih ni Bog vé kdo pogrešal. Odslej pa so se jeli izseljevati kar v gruclah, in več kakor 50 oseb je šlo že od novega leta čez morje s trebuhom za kruhom, tudi takih, ki so v vojaških letih. Posestniki pa težijo, da jim manjka delavcev. Uzroki izseljevanja so različni, vendar največ jih žene v Ameriko želja po dolarjih.

(Ovržene volitve.) Znano je, da so v Ločniku vložili priziv proti občinskim volitvam v tretjem, v Solkanu pa v prvem razredu. Priziva opirala sta se tu in tam na nezakonitosti. Nič čudno, da je visoko namestništvo vničilo prejšnje volitve in zapovedalo nove. Sedaj je pa nalog katoličanov obeh občin dokazati, da si ne dajo narekovati svojih mož od antidinastične lega nazionale, pač pa le edino od svojega verskega prepričanja in avstrijske zvestobe.

(Še enkrat volitev v Solkanu.) Z Goriškega se nam piše: Dne 9. marca prinesel je „Slovenec“ v št. 55. poročilo o hudem boju pri obč. volitvah v Solkanu dne 1. in 2. marca. Dopis je bil po mnenju vseh, kateri so poznali volilno gibanje (tudi domačih duhovnikov) stvaren, objektiv in po vsem resničen. Dopis grajal je med drugim tudi g. Baderja, ker je volil z nasprotno stranko ter mu gledé na to očital samo v tem konkretnem slučaju „piškavo katoliško zavest“. Ta dopis pa je vznemiril nekatere gospode pri „Eco del Litorale“, da hočejo še le sedaj po preteklem mesecu g. Baderja opravičevati. V 43. št. dne 12. t. m. predbaciva „Eco“ s pikrimi, njemu nenavadnimi besedami dopisniku „Slovenčevemu“, da je g. Baderja obrekoval, nameraval mu škoditi ter ga pozivila, da vest prekličé. Izzivan pojasni dopisnik „Slovenčev“ svoj dopis resnici na ljubo. — Dopisnik odločno zavrača smelo trditev „Eco-vega“ poročevalca, da je nameraval z omenjenim dopisom g. B. obrekovati in mu škoditi, dočim je le krvavečim sroem poročal „Slovenec“ prežalostno vest, da je pri volitvah v Solkanu volil z nasprotno stranko celó g. B., mož, kateri je znan kot vesten katoličan, mož, katerega je domača duhovščina prištevala vedno svojim. — Komu bi ne krvavelo srce videti, da voli g. B. osebe, katere niso še nikdar pokazale svojega katoličanstva, osebe, katerih se jako veselijo pravi liberalni, židovski in Slovincem najbolj nasprotni listi a la „Piccolo“, „Corriere“? Dopisnik „Slovenčev“ je veliko boljše podučén o volilnem gibanju obeh strank pri volitvah v Solkanu nego „Eco“ poročevalec. G. B. posvetoval se je v nedeljo pred volitvami z veleč. g. župnikom radi volitve, vled česar je bil g. župnik in prava katoliška stranka gotova, da bode g. B. volil z njo. Malo časa pred volitvijo pa je prišel g. B. v roke nasprotnikom, kateri so ga prosili, da bi z njimi glasoval; v istem trenutku pristopila sta k njemu g. župnik in kaplan ter ga iskreno prosila, da naj ne voli vsaj nekaterih nasprotnih mož, a te prošnje niso nič izdale, ker g. B. je volil z nasprotno stranko. Oziraje se tedaj na ta dogodek očitalo se je g. Baderju v tem konkretnem slučaju samo (razumite!!) njegovo vedenje. — Mogoče res, da je bil g. Bader zapeljan in mogoče tudi, da ni slabega mislil — a factum je, da je volil liberalce, s katerimi se ponaša celó tržaški „Piccolo“. Iz navedenih dokazov je pa tudi jasno, da je pojasnilo veleč. g. župnika solkanskega v št. 76. „Slovenca“, na katero se tako sklicuje „Eco“ poročevalec le nekako nprastveno spričevalo g. Baderju, — katero podpisemo tudi mi — katero se pa popolnoma nič ne peča z volitvami v Solkanu in tudi nič ne pojasni in opraviči „in concreto“. — Izzivani smo bili in pisali smo; mislimo pa, da smo jasno govorili, a izjavljamo tudi slovesno, da pišemo resnico in da ne obrekujejo, ne lažemo, niti zavajamo resnice!!

(Srebrni denar po 2 gld. in po 1/2 gld.) pride iz prometa z dnem 31. julija 1893. l. — Opozarjajo se torej ljudje, da naj pravočasno zamené take denarje, ker po tem obroku ga bodo sprejemale le še zasebne menjalnice in k večjemu za dve tretjini vrednosti.

(Velikansk žar) opazili so sinoči Ljubljancé, stanujoči na Dunajski cesti in v obliži južnega kolodvora, — blizu Save; kakor se poroča, je bil to gozdni požar ob Savi.

(Ogenj.) Iz Mengša se nam piše dne 2. t. m.: Še ni teden dni preteklo in v drugo moram poročati žalostno vest, da je sinoči od 8. do 9. ure v četrti ure oddaljeni vasi v Topolah hudi ogenj nastal, kateri je prav naglo vpepelil 12 gospodarjem hiše in pripadla poslopja. Ognjegasci so prišli iz Komende, Kamnika in Mengša, katerim se je posrečilo, ogenj omejiti, da ni bilo večje nesreče. Prosim dobre ljudi za milodare, da se zamore v prvi sili revežem pomagati.

Ivan Zorc, nadžupnik.

(Vojaskih vaj na Ogerskem) letošnje jesen se bodeta udeležila 3. armadni zbor (Gradec) in 13. armadni zbor (Zagreb). Graški armadni zbor komandoval bode fem. baron Reinländer, zagrebškega fml. baron Behtolsheim. Vojstvo Reinländerovega zbora sestoji iz dveh divizij pehote, prva je pod poveljstvom gm. Stangerja v Gradcu, druga pod poveljstvom fml. Silhavskega v Ljubljani. Ljubljanska pehotna divizija sestoji iz 55. in 56. pehotne brigade; 55. je v Trstu (poveljnik general baron Komers), 56. brigada je pa v Ljubljani (poveljnik gm. Fux). Vkupe bode zbranih pri teh cesarskih manevrih 53 bataljonov pehote, 5 bataljonov lovcev, torej 30.000 mož.

(Samomor.) V Beljaku na Koroškem se je dne 15. t. m. obesil 54-letni Fr. Kaffer, mestni čuvaj v svojem stanovanju v stolpu. Imel bi se zagovarjati pred sodnijo radi npravnstvenega prestopka.

Društva.

(Društvo „Pravnik“ v Ljubljani. Opozarjamo p. n. čitatelje še enkrat na društveni shod, kateri napravi društvo „Pravnik“ danes zvečer ob 8. uri v klubovi sobi hotela „pri Slonu“.

(Občni zbor bolniškega in podpornega društva pomočnih uradnikov za Kranjsko) vrši se bode prihodnjo soboto, dne 22. t. m., ob 8. uri zvečer v „Lozarjevi krčmi“ z običajnim dnevnim redom, katerega naj se vsi gg. družbeniki polnoštevilno udeležiti blagovolé.

(Narodna čitalnica ljubljanska.) Vabilo na ženski tamburaški koncert, katerega priredi narodna čitalnica ljubljanska pod vodstvom odbornika g. dr. Hinkota Šuklje-ta v vrtnem salonu „pri Maliču“ v soboto, dne 22. aprila t. l. — Vspored: 1. „Liepa naša domovina“. 2. Ipavie-Svab: „Tam za goro“. 3. Mayer: „Hrvatsko prelo“. 4. Necke-Nolli: „Valček“. 5. Ipavie-Svab: „Mrak“. 6. „Venec slovanskih pesmi“. 7. Miletič: „Tri čaše“. 8. Miletič: „Santa Lucia“. 9. Miletič: „Tamburaška poputnica“. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pristop je dovoljen izključljivo le č. p. n. društvnikom čitalniškim. K prav mnogobrojni udeležbi vabi najprijazneje ODBOR.

Telegrami.

Dunaj, 20. aprila. Državno sodišče je razsodilo na pritožbo bivšega liberškega župana Schückerja in podžupana Pradeja zaradi rušenja ustavno zajamčene volilne pravice, da se volilna pravica ni kršila.

Praga, 19. aprila. V Gorenjem Slivnem pri Benatku je pogorelo štirideset hiš. Štirje otroci so v ognju zgubili življenje. Štirideset oseb je bilo pri gašenju več ali manj poškodovanih.

Praga, 20. aprila. Richter interpeluje zaradi dogodkov v Kolinu, ki so v zvezi s hujskanjem, ki se je dolgo pripravljalo. On vpraša, če hoče vlada še narediti konec temu hujskanju in preskrbeti, da bodo zopet varni meščani židovske vere. — Namestnik odgovori na interpelacijo dr. Gregra in tovarišev zastran rešitve spomenice, katero je bila izročila praška mestna občina v zadevi dogodkov v deželnem šolskem svetu in pravi, da pridejana promemoria ni identična s spomenico praške občine, katera je obsegala nedovoljeno kritiko. Ko bi se poslednja bila opirala le na dejansko pojasnjenje nemškega šolstva v Pragi, bi jo bil namestnik natančno prevdaril in se nanjo oziral. Namestnik pravi dalje, da bi se naravnost v deželnem šolskem svetu bil dolžil mestni zastop, da je nasproten nemškimi šolam, o tem se govoriti ne more, k večjemu kaka beseda se je spregovorila, ki bi se dala tako razlagati. Pri praških razmerah se pa ni čuditi, če se postopanje mestne občine malo ostreje kritikuje. Predsednik končava s pozivom na praški mestni zastop, da naj ga vodijo ideje pravljivosti, in da naj pospešuje šolstvo, ne mené se za politična in narodna nasprotstva.

Bolzanj, 19. aprila. Nemški cesar se je tukaj ustavil za pol ure in pozdravila sta ga tukaj bivajoča nadvojvoda Albreht in cesaričinja Štefanija.

Rim, 19. aprila. Nadvojvoda Rainer se je opoldne pripeljal semkaj in je bil slovesno vsprejet. Kralj Humbert in nadvojvoda Rainer sta se objela in presrečno poljubila. Mej vožnjo v Kvirinal je nadvojvoda občinstvo navdušeno pozdravljalo.

Umrli so:

18. aprila. Antonija Rupert, zasebnica, 67 let, Kongresni trg 3, rodenica.

V bolnišnici: 16. aprila. Janez Srebot, kajzarjev sin, 27 let, peritonitis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokri na 24 ur v mm
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celsiusu			
17. u. jut.	741.1	1.6	sl. sever.	jašno	0.00
19. 2. u. pop.	738.7	15.6	sl. vzh.		
19. 9. u. zveč.	738.7	9.2			
Srednja temperatura 8.8. za 0.8° pod normalom					

Zaslужek

ponuja se gospodom, ki se hoté pečati s posredovanjem zavarovanja proti požaru, na življenje in proti nezgodam. Plača po rabnosti stalna in provizija — Ponudbe pod: „Aquisiteur 30“ upravištvu tega lista. 188 3—3

Razpošilja se sveže napolnjena

Radenska kislá voda

slednji dan. — Prospekti se dobé povsod, koder se prodaja in pri slatinski opravi radenskega kopališča na Štajerskem.

V zalogi je imata v Ljubljani Ivan Lininger in Mihael Kastner. 160 4

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XVI. državna loterija

za skupnovojaske dobrodelne namene.

3135 dobítkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobitek s 50.000 gld. z dvema preddobítkoma in dvema podobítkoma a 500 gld., 1 glavni dobitek s 30.000 gld., z 1 preddobítkom in 1 podobítkom po 250 gld., 2 dobítka po 10.000 gld., 10 dobítkov po 1000 gld., 15 dobítkov po 500 gld., 100 dobítkov po 100 gld., naposled serijski dobítki v skupnem znesku 30.000 gld. — Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 22. junija 1893. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobíva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj, I., Riemergasse 7, II. Stock. im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštnine proste.

Na Dunaju, v marcu 1893. 47 6—3

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov, oddelek državne loterije.

Cerkvene ure,

potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo boljše in ceneje, kakor drugi konkurentje in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župnijske urade in občine.

tovarna za cerkvene ure s parno vršo 156 20—10

FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.

Proračuni cen zastoj in franko.

Premovano s prvimi darili v Londonu, Bruselju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviću itd.

V mali dvorani „Tonhalle“.

Razstava

velike astronomične ure.

Pojasnujoča predavanja o tem veleznanimivem umotvoru bodo natančno ob nastopnem času:

Dopolodne od 10. do 11. ure. Popoldne ob 3., 4., 5. in 6. uri.

Vstopnina: I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr.

Otroci in vojaki od narednika nižje plačajo polovico.

Dunajska borza.

Dne 20. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 20
Zlata renta 4%, davka prosta	117 . 35
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 . 85
Akcie avstro-ogerske banke, 600 gld.	989 .
Kreditne akcije, 180 gld.	345 . 75
London, 10 funtov strl.	122 . 20
Napoleonor (20 fr.)	9 . 70
Cesarski cekini	5 . 78
Nemških mark 100	59 . 77

Dne 19. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 25
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 .
Državne srečke l. 1884., 100 gld.	197 . 75
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 80
Zastavna pisma	100 .
Kreditne srečke, 100 gld.	201 . 50
St. Genois srečke, 40 gld.	67 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	19 . 75
Rudolfove srečke, 10 gld.	— . —
Salmove srečke, 40 gld.	69 . 50
Windischgrazove srečke, 20 gld.	— . —
Ljubljanske srečke	22 . 50
Akcie anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 . 50
Akcie Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2965	— . —
Akcie južne železnice, 200 gld. sr.	— . —
Papirnih rubeljev 100	127 . 12

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobítka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnita vseh gospodarskih in finančnih stvaréh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visotega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavníc.